

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Gennem en Aarrække har der til Danmark fundet Indvandring Sted af udenlandske Landbrugsarbejdere, som i et begrænset Tidsrum ere beskæftigede her i Landet og derefter vende tilbage til deres Hjemland. Disse Sæsonarbejdere have i væsentlig Grad været benyttede til Roearbejde, navnlig til Dyrkningen af Sukkerroer, men i de senere Aar i ikke ringe Omfang tillige ved andet almindeligt Landbrugsarbejde. Ved Siden heraf er det navnlig Teglværkerne, som i ret betydeligt Omfang benytte udenlandske Arbejdere i en Del af Aaret.

Ved Teglværksarbejdet anvendtes i tidligere Tid navnlig tyske Arbejdere fra Fyrstendømmet Lippe-Detmold, hvis Befolkning var særlig kyndig i Teglbrænding. Til Roearbejdet benyttedes svenske Piger, der i stort Antal søgte til dette Arbejde. Disse Forhold ere nu forandrede; hverken tyske eller svenske Sæsonarbejdere træffes for Tiden i større Tal; Tilgangen fra disse Lande synes i det væsentlige ophørt.

Dermod indkaldes der hvert Aar et betydeligt Antal *polske* Arbejdere, Mænd og Kvinder, til Arbejde i Landbruget og enkelte andre Erhverv, navnlig Teglværker. Polakkerne ankomme hertil i Marts—April Maaneder og forblive her i Reglen til November.

De polske Arbejders hele Stilling her i Landet har gentagne Gange været fremdraget under Forhandlingerne paa Rigsdagen. Fra forskellig Side er der i Folketinget fremsat Ønske om nøjere statistiske Oplysninger angaaende denne Tilgang af udenlandsk Arbejdskraft samt om en Tilsyns- og Beskyttelseslovgivning til Forebyggelse af Misbrug og Sikring af Arbejdernes forsvarlige Behandling; i Samlingen 1906—07 var Sagen optagen til Samraad mellem Indenrigsministeren og Folketingets Finansudvalg (Rigsdagstidende 1905—06, Folketingets Forhandlinger Sp. 290-91, 578-82, 1226, 3814-15, 3825, 3828-29, Till. B. Sp. 165-66; 1906—07, Folketingets Forhandlinger Sp. 277, 329, 568, 603-05, 681-82, 1006; 1907—08, Folketingets Forhandlinger Sp. 97, 534-35, 1060).

I Henhold til de saaledes paa Rigsdagen fremsatte Ønsker er der i Foråret 1907 ved Indenrigsministeriets Foranstaltning gennem Landets

Politivæbninger foretaget en Tælling af de herværende polske Arbejdere, hvis samlede Antal viste sig at være 6647; dette Tal er formentlig i Sommerens Løb bleven noget forøget ved yderligere Tilgang. Idet iøvrigt henvises til den af Statens statistiske Bureau foretagne — som Bilag I medfølgende — Bearbejdelse af det indvundne Materiale, skal her fremhæves, at af det samlede Antal Polakker fandtes ca. 5,000 (75,2 pCt.) paa Øerne mod kun 1,648 (24,8 pCt.) i Jylland. Indenfor Øernes Omraade fandtes alene paa Lolland—Falster over 2000 polske Arbejdere.

Allerede den Kendsgæring, at udenlandske Arbejdere i saa stort Antal regelmæssigt indkaldes til midlertidigt Arbejde i Danmark, synes at paakalde Statsmagtens Opmærksomhed. De paagældende Udlændinges Stilling her i Landet er i flere Henseender ejendommelig. De ere uden Forstaaelse af Landets Sprog og derfor som oftest ude af Stand til selv tilstrækkeligt at varetage deres Interesser, ligesom de i det hele ere ukendte og hjælpeløse med Hensyn til Forholdene i Danmark. De ere bundne ved en mellem dem og Arbejdsgiveren eller en Mellemmand paa dennes Vegne indgaaet Arbejdskontrakt, men Kontraktens Indhold er ofte kun i ringe Grad klargjort for Arbejderne. I mange Tilfælde er Udbetalingen af Arbejdslønnen betroet den Arbejderne ledsagende Opsynsmand eller Fører, der da uden virksom Kontrol kan foretage vilkaarlige Afkortninger.

Som Følge heraf fremkommer der let for de polske Arbejdere Vanskeligheder og Uoverensstemmelser, som ogsaa have givet sig Udslag i urolige Arbejdsforhold og Arbejdsnedlæggelser til Skade baade for Arbejdere og Arbejdsgivere samt til Udgift for det offentlige, der — hvor Arbejdsforholdet ophører i urette Tid — saa godt som altid har maattet bekoste de paagældende Arbejders Hjemsendelse. Hertil kommer, at de polske Arbejdere paa hvert Arbejdssted ere henviste til at modtage Bolig og delvis Kost hos Arbejdsgiveren, saaledes at hele vedkommende Arbejdshold boer sammen og fører Fælleshusholdning, samt spiser og sover i den anviste Bolig. Disse Boligers forsvarlige Indretning er derfor af megen Betydning